

ביאורים לכמה מדברי המסורה לפרשת וארא

ו,י – מנחת שי מביא: "לי של 'לאמר' (אל משה לאמר) היא דגושה לעולם, אבל לי של 'לאמר' של 'אל משה ואהרן לאמר' איננה דגושה לעולם" עכ"ל.

וני"ל ההסבר ע"פ סנהדרין ז: משה הוא במדת הדין 'יקוב הדין את ההר' ואהרן לקח מדת פשרה, אוהב שלום ורודף שלום 'בשלום ובמישור הלך אתי'. ולכן יש דגש (שהוא מדת דין) כאשר מדובר במשה לבד. וכאשר צרף אליו אהרן, היא רפה ולא דגש. (ע"ע שמות ז/ח)

ז,טו – "הנה יוצא (חסר ו') המימה".

פי' ר' עזרא, החסרון מרמז כי פרעה יצא בהחבא כדי לעשות צרכיו (עיי"ש רש"י)

ז,כט – "ובכה (בתוספת אות ה') ובעמד ובכל עבדיך"

בשביל ששיעבד את ישראל תחילה בפה רך ולבסוף בעול קשה (מדרש חסרות ויתרות), ולכן בעונש התחילה הפורענות דוקא בו

ח,א – "ותעל הצפרדע" (כאן אות צ' בדגש)

וני"ל כי צפרדע אחת היתה, ושרקה להם, (ביטוי של אות צ' = צפירה שורקת) ובאו כולם (סנהדרין ס ז):

ח,טו – "ויאמרו החרטומים" (כתיב חסר ו') עיין פי' רבנו בחיי

ט,טז – בעבור "הראותך" (כתיב חסר ו') את כוחי

לעומת איזכור המקביל "כי למען 'הראותכה' הובאתה הנה" (יחזקאל מ/ד) כי, לענין הכרת והכנת הפורענות אין פרעה צריך כל כך לשמירה ודיוק, מה שאין בהבנת צורת בנין בית ה' צריכים עיון, לכן המלה באה בצורה מוארכת (ע"פ מדרש חסרות ויתרות) ע"ע דברינו על בראשית ו/ד

"למה נקראו ראשונים 'סופרים'? שהיו סופרים כל אותיות שבתורה, שהיו אומרים:

ו' ד'גחון' (ויקרא יב/מב) – חציין של אותיות של ספר תורה,

'ד'רש ד'רש' (ויקרא י,טז) – חציין של תיבות" (קידושין ל.).

בענין **חציין של תיבות**, הקשו האחרונים הרי מילת "המזבח" (ויקרא ח/כח) היא התיבה האמצעית שבתורה?

ענה ר' יצחק זילבר כי כוונת חז"ל לחציין של ה**תיבות הכפולות** שבתורה.

הרב רייניץ בדק במחשב ומצא רשימה דלהלן שפרסם בספרו "קישוטי תורה" (בני ברק, תנש"א) פ' שמיני, יש 89 תיבות כפולות. "דרש דרש" הוא באמצעיתן, 44 מכאן, ו-44 מכאן. (הוא חישב שמות ז/טו ז/טז לשני פריטים,

ואני מחשיב אותם לאחד)

לקמן, סידרנו בטבלה כל המילים הכפולות שבתורה:

בראשית [סה"כ 29]	שמות [13]	ויקרא [20]	במדבר [20]	דברים [7]
א/כו – הרמש הרמש, א/כט – זרע זרע, א/כט – זרע זרע, ו/ט – נח נח ז/ב – שבעה שבעה ז/ג – שבעה שבעה ז/ט – שנים שנים ז/יד – הרמש הרמש ז/טו – שנים שנים ז/יט – מאד מאד ז/כא – השרץ השרץ ח/יו – הרמש הרמש י/א – שם שם י/א/כו – תרח תרח י/ד/י – בארת בארת כ/יח – עצר עצר כ/כ/יא – אברהם אברהם כ/ה/יט – אברהם אברהם כ/ה/ל – האדם האדם כ/ז/ל – יצא יצא ל/מג – מאד מאד ל/ב/ז – עדר עדר ל/ו/לא – מלך מלך ל/ז/לג – טרף טרף ל/ט/י – יום יום מ/ג/ג – העד העד מ/ג/יד – שכלתי שכלתי מ/ד/כח – טרף טרף מ/ו/ב – יעקב יעקב	ב/יט – דלה דלה ג/ד – משה משה ז/טז/יז כה כה ח/י – חמרים חמרים ט/ו/א – גאה גאה ט/ו/כא – גאה גאה ט/ז/ה – יום יום ט/ז/כא – בבקר בבקר כ/ג/ל – מעט מעט ל/ז – בבקר בבקר לד/ו – יהויה יהויה לו/ג – בבקר בבקר לו/ד – איש איש	ה/יט – אשם אשם ו/ה – בבקר בבקר <u>ו/טז – דרש דרש</u> י/א/מא – השרץ השרץ י/א/מב – השרץ השרץ י/א/מג – השרץ השרץ י/ג/לח – בהרת בהרת ט/ו/ב – איש איש י/ז/ג – איש איש י/ז/ח – איש איש י/ז/י – הגר הגר י/ז/יג – הגר הגר י/ח/ו – איש איש י/ט/לד – הגר הגר כ/ב – איש איש כ/ב – הגר הגר כ/ט – איש איש כ/ב/ד – איש איש כ/ב/יח – איש איש כ/ד/טו – איש איש	א/ד – איש איש א/מד – איש איש ג/ט – נתונם נתונם ג/מז – חמשת חמשת ד/יט – איש איש ד/מט – איש איש ה/יב – איש איש ה/כב – אמן אמן ז/פו – עשרה עשרה ח/טז – נתנים נתנים ט/י – איש איש יב/יד – ירק ירק יד/ז – מאד מאד יד/לד – יום יום יז/יז – מטה מטה יז/כח – הקרב הקרב כח/כא – עשרון עשרון כח/כט – עשרון עשרון כט/י – עשרון עשרון לח/כו – יצא יצא	ב/כו – בדרך בדרך ז/כב – מעט מעט יד/כב – שנה שנה ט/ז/כ – צדק צדק כח/מג – מעלה מעלה כח/מג – מטה מטה לב/לט – אני אני

ובענין **חציין של אותיות**, פירש ר' יוסף זילבר :

היינו חציין של **אותיות המשונות** : גדולות, קטנות, (וכן ו קטיעה) שבתורה.

ביאר הרב רייניץ (עמו קלי"ד שבספרו) :

[א] בראשית א/א, בראשית, ב' גדולה. [ב] ב/ד, בהבראם, ה' קטנה. [ג] כ/ב, ולבכתה, כ' קטנה. [ד] כז/מו, קצתי, ק' קטנה. [ה] שמות לד/ז, נוצר, נ' גדולה. [ו] לד/יד, אחר, ר' גדולה. [ז] ויקרא א/א, ויקרא, א' קטנה. [ח] ו/ב, מוקדה, מ' קטנה.	[ט] יא/מב, גחון, ו' גדולה. [י] יג/לג, והתגלח, ג' גדולה. [יא] במדבר יד/יז, יגדל, י' גדולה. (במדבר כה/יב, - שלום, ו' קטיעה) ^[1] [יב] כז/ה, משפטן, ו' רבתי. [יג] דברים ו/ד, שמע, אחד (אותיות ש' + ד' גדולות) [טו] כט/כו, וישליכם, ל' גדולה. [טז] לב/ו, הלה, ה' ראשונה גדולה. [יז] לב/יח, תשי, י' קטנה.
--	---

^[1] הערת המלקט : במדבר כה/יב, - שלום, ו' קטיעה - איננה מהחשבון, כי אינה קטנה או גדולה. עיין הערות "מנחת שיי"

מכל אלו, ו' דגחון היא [ט] האמצעית. 8 מכאן, ו-8 מכאן.

ואף לר"י זילבר המכליל ו' קטיעה ברשימתו, אע"פ שהמספר הכללי מאוזן (שסה"כ יהיו 18), עדיין

נחשב מספר [ט] כאמצע. "ונצדק קודש!".